

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények sde intézendők.

Bémentelen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben bázhoz hordva vagy vidékre postán küldve:			
Egész évre	10	frt	— kr.
Félévre	5	frt	— kr.
Negyedévre	2	frt	50 kr.
Egy hóra	1	frt	— kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopeltisor egyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltár 4 hasábsopeltisorért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Szerda augusztus 11.

155. szám.

Lapunk mai számát fél iven kellett megjelentetnünk, azon nagy jelentőségű távirat következtében, melyet ma közlünk. **Ő felsége a király kéziratát tartalmazza ez Tisza Kálmán kormányelnökhöz.** A királyi kéziratot, melyet táviratunk csak kivonatossan, de a főbb pontok kiemelésével közöl, alkalmunk lesz a fővárosi lapokat megelőzőleg egész szövegeztetésében is közölni. Ezért jelentjük meg lapunkat rendkívüli kiadásban holnap korán reggel is. Azt hisszük, hogy a hatóságos királyi szavak minden igaz magyar polgár által örömmel üdvözöltetnek, s a további feliratozásoknak, és négygyűléseknek elejét veszik.

Ismét izgatások.

Soha eklatausabb bizonyosságot nem tett róla az ellenzék, hogy törekvéseiben nem a hazá, hanem a saját érdekei vezérlik, mint az ismeretes Janszki-ügyben. Elejétől végig ő mérgecsinette el az ügyet és futta föl politikai eseménynyé, csak azért, hogy megbontsa vele a kormány-part erős sorait.

Most is, midőn a miniszterelnök megtalálta újában azt a megnyugvást, melyre a kérdésben szükség volt, s félhivatalos oldalról tudatták, hogy a legközelebbi napok meghozzák a megnyugtatást az országnak is, — az ellenzéki sajtó, be sem várva a történéndőket, megtámadja a kormányelnököt, ki szerintük szép szavakkal, ígére-ekkel hagyja magát kielégíteni, s egyetlen életfeladatát az tekintti, hogy juttathassa kol-dusbotra Magyarországot, hogy ezután ő maradhasson egyetlen lehető kormány-elnökként fenn s örök időkre biztosí-tassa magának az annyira kényelmes piros bársony-szeket. A „Pesti Napló“ pedig nyíltan kimondja, hogy bármint tartalmazzon is a legközelebb megjelenendő királyi kézirat, az nem lehet elégtétel a

nemzetnek, legfőleg Tisza Kálmának. Az ilyen oklatan beszédre a mi vidékies felfogásunk előtt önkéntelenül fölmerül a kérdés, van-e az így író embereknek józan eszük? Vagy ha ravaszul szándékosan izgatni akarják a közvéleményt; mi jogoo teszik fel másokról, hogy azoknak nincs eszük és elég bár-gyuk arra, hogy készpénznek vegyenek minden nyomtatott léhaságot?

Most, midőn e szerencsétlen ügy föl- borult felhők már-már oszladozni kezde- nek és az egész ország közvéleménye meg nyugvást keresve tekint a jövő, elé újabb agitációt kezdeni lelketlenség vagy leg- alább is gyermekesség. Csdkhogy az ilyen naivság kissé veszedelmes és gyer- mekeknek nem szabad a tülzel játszani. A ki ily kényes természetű ügy n me- részkedik játszani a közvéleménnyel, gondolja meg, hogy nagy felelősséget vállal magára és játékát nem üzheti so- káig.

Azzal izgat leginkább az ellenzék, hogy Magyarországot tetteleg bántalmaz- ták, s csak szavakban fog elégtételt kapni. Mi erre azt feleljük, hogy a kor- onás királytól jövő szavak nagyobb súlytal bírnak minden egyébnél.

Ő felsége Ischben biztosította a kormányelnököt, hogy a közös hadsereg tábornoki karában legutóbb történt személyváltozások semminemű irányban sem foglaltak magukban vagy száudékoktak valamely tüntetést Magyarország ellen. A királyi szóban nem szabad kételkedni senkinek. Es ha a király egy legmag- sabb kéziratban ország-világnak fogja ezt tudtára adni, megnyugvást kell ta- lálnunk benne ugy a jelenre, mint a jö- vőre nézve.

Tisza és a belügyi helyzet. A N. Fr. Presse budapesti értesülése szerint a mi- niszterelnök ischli utazásának eredményeiből egyelőre csak annyit ismernek beavatott kö- rökben, hogy a magyar kabinet feje és a ko- rona közötti egyetértés srtellenül került ki a legutóbbi napok félreértéseiből s Tiszának most már nem csak az a feladata van, hogy párthíveit agyodalmaik teljes alaptánsága

felől meggyőzze. Mily alakban fog ez meg- történni, ez, ugy látszik, már előre megvan határozva, de még nem ismeretes. Tisza mi- niszterelnök aug. 15-én a történelmi kiállítás megnyitására részt fog venni. Ugy ez mint a lovaskaszárnya alapkövének aug. 30-án tör- téni letétele, vagy budavár visszafoglalá- sának szept. 2-án végbemenő kétszáz éves év fordulója, megannyi kedvező alkalma az elő- készített aktus napvilágra hozatalának. Az ellenzéki sajtó magatartása jelzi legjobban a helyzet változását. Az ellenzék organumai bosszankodnak a miniszterelnök sikere fölött s már is iparkodnak ezt a sikert, a mit egész terjedelmében még nem is ismernek, leszállítani.

Mi az érdem? Napok óta írják az ellenzéki lapok s köztünk a helyi is, hogy mindaz a mit Tisza Ischben elért nem elégtétel, nem megnyugtató, s az ischli u. a helyzetet nem javította. A tegnapi „Debreczen“ ben meglepetésünkre azonban ezt olvassuk:

„A mai helyzet kizárólag Szűgyény érdeme“

Érdemes feljegyezni, hogy tehát az ischli utóta változott helyzet létrehozása akárki részére is, de valaki részére bizonyo- san: „érdem.“

Egyházkerületi közgyűlés.

Debreczen 1886 aug. 10.

(Folytatás tegnapki tudósításunkhoz.)

Tegnap számunkban megírtuk azon hosszas vita eredményét, mely a debreczeni ev. ref. főgymnasium mellett szükséges és sürgetett parallel osztályok felállítására felelt folyt.

A tanügyi bizottmány az I, II, VII, és VIII. osztály mellett javasolt parallel osztá- lyokat, melyek évi költsége 3 helyettes és 2 segéd tanára 3450 frt tenge ki és ez osz- tályra való tekintet nélkül a prot. tanuló- tól szedett 20—20 és a másfelekezettűek 40—40 frtnyi tandijából nyerendő bevételi több letben talán fadezetét; a foganatosítására ajánlott gym. tanári fizetés egyenlősítésére (a tanítóképződei tanárokéval) szükséges 1350 frt pedig az eddig gym. segédtanárok részére fölvetett 2000 frtban. Ezen pénzügyi tárgyakkal kapcsolatban terjesztett elő az 1886/7-évi költség előirányzat tervezete is, melynek főbb tételei ezek: a) Tanzéki ala- pok, biztos fedezet 42690 frt, remélhető 3736 frt. szükséglet 51527 frt. b) tőke pénztár és

közszükségleti alapok; fedezet 29550 frt. szükséglet 22105 frt. Összes fedezet 75976 frt, szükséglet ezzel szemben 73632 frt!

Az első szónok Farkas Antal után Balogh Ferencz következett, ki tőle megszokott melegséggel fajgette aggo- dalmát, melyeket nála a tandijának a prot. tanulókra nézve is tal magasra emelése tá- maszt. Ez által a szegény, paraszt, iparos, kisebb hivatalnok családok gyermekei zárat- nak ki az iskolából. Így majd hátrébe szorul a magyar kálvínista faj a közművelő- dés terén más felekezettekkel és nemzetségek- kel szemben. De a magas tandij utját állja a kollégium azon hagyományos jótékony- ságak is, mely eddig annyi szegény ifjúnak tette lehetővé a tanulást.

Szónok fél attól is, hogy e magas tan- dij megrendíti a főiskola iránti bizodalmat a debreczeni polgárságnak, mely azért annyit áldozott. Vallásos, egyházi, hazafias érde- keből, a magyarfaj kimelése és partolása szem- pontjából a tandij lejjebb szállítását sürgeti és más módot kell keresni a szükséges fe- dezet beszerzésére.

Ritók Zsigmond is osztja Ba- logh Ferencz aggályait. Azonban a tanügyi érdekek miatt parallel osztályok fentartása alól kitérni nem lehet, s erre nézve nincs más epidi-us, mint a tanügyi bizottság indít- ványa, melyet azonban ő azzal kíván módo- sítani, hogy mintegy 130 tandijmentes tanu- lón kívül féltandijmentes prot. tanulók is vé- tessenek fel. A tanulók tal szaporodása meg- akadályozására főként az alsóbb osztályok- ban alkalmazandó nagy szigorú ajánlja esz- közül. A tanári fizetés egyenlőségét eltagadja.

György Endre ellenben az egyen- lősítés még egy évre, előadandónak tartja; a tandijnak 20 és 40 frtra emelését magáéva teszi.

Nem tartja magát felekezeti szmpont- ból száik keblének; de a parallel osztályok, mintegy új gymnasium fentartásának terhé- az egyházi kerület magára nem válhatja. Ha pedig azok feleslegessé válnának, a taná- rok elbocsátása válnék szükségesé, mi a taná- rokkal szemben a lehető legnagyobb méltá- nytalanság lenne. Ezért szónok is a tanulók felvételének némi korlátozását sürgeti.

Kiss Albert egy csomó statisztikai adat elsorolása és a gazdasági tanács meg- tanügyi bizottságot uráló keayszer helyzet kifejtése után, melyben azok indítványokat megtenni kénytelenítették, a már tegnapi számunkban közölt, általános helyesséssel fo- gadott indítványát tette meg; melyhez sietve járult egy üdvözöl beszédben Ujfalussy Sándor, azon módosítással hogy ő a mas felekezettű tanulók tandiját 50 frtra szeretné

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A hattyudal.

Novelle, Ohnet György után.

(Folytatás)

IV.

Ott feküdt egy nagy ágyban, melyben csaknem elveszett, Gyermeki kicsinyre lesó- ványodott teste. Egykor oly lágy és fénylő szőke fürte most kemények és fénytelenek voltak s a hószin homlok alatti ivbe borult finom szempárt ivelte. Tekintetében egy sze- gény lény lemondásteljes aggodalma volt ol- vasható, a ki közeléni látja a halált a nél- kül, hogy védekezhetnék ellene. Arczán bal- jóslatu két piros folt ült és lesóványodott kezei csaknem átlátszókká lettek.

Az abiakok nyitva voltak; a tiszta le- vegő és derült napsugár szabadon batolhat- tak be a beteg szobájába. És ennek daczára fázott Maud és idősebb időre reszketés fogta el tagjait. Daisy a párnára hajtá fejét és halkán zokogott. Rikárd az ágy mellett áll- va, komor arczezal nézett a nővérekre, kik annyi fájdalom után most újra egyesültek, gondolatai visszaespongtak a multba és összehasonlítá a mostani Maudot azzal, a mi akkor volt, midőn először meglát- ta őt.

Daisy a kedves üde, ifju leány, élő mása volt nővérenek, mikor ez husz éves lehetett. És miáltal e fölött elszorult a szíve, azt gondolta Haraszti: „az akkori kedves, bol- dog gyermek általam lett ilyen szánalomra méltó, testben lélekben megtört teremtesé- s, mely most lassan haldoklik. En, igen, és va-

gyok okozója boldogtalanságának. — Hogy engemet megnyerjen, mindenről lemondott — és mit adhatam neki mindzert cserébe? Futó mámorát a dicsőségnek s olyan kényelem él- vezetét, mely nem volt előtte új. Ah ha gyer- mekünk érne, az ő kezecskéje letörülne a könyeket, az ő szemecskéinek sugárzása pó- tolna számára a hazai eget, rózsás, teli arca kárpótolná őt egész családja elvesztéséért. . . De a mi szerelmi frigyünkre nehéz átok su- lyosodott: az angyal elröpül s anyja most követni készül őt.“

Rikárd lehajtá fejét s keserű könyek pereregtek le sápadt arczán. Ugy állt ott fá- dalmasan elmélyedve, szívében kinokkal, ha- lalosan megszorítva, elcsüggedve. Csak Maud hangja riasztá őt fel komor melázá- sából:

— Rikárd hova gondolsz? . . . Jer- bát ide . . . De hisz te sírsz . . . Mi baj- od van?

— Semmi drágám Csak a megindulás, hogy melletted láthatom Daisyt.

— Hogy őt viszontláthattam véghetlen öröm számomra, mit Rikárdom, nekéd kö- szönhetek, mondá Maud mosolyogva. Mióta Daisy itt van, könnyebben érzem magamat. Ah, ha iti taríthatnám őt egy ideig, hogy vissz- szaadna az egészséget, az életemet, . . . Azonban nem egyedül ő az, kit viszontlátni szeretnék.

Hangja komolyabbá lett és árny futott be hervadó arczát.

— Ah; ha sz atyám megbocsátana!

— Maud! kiáltottak egyidejűleg Daisy és Rikárd.

— De a fiatal asszony már felemelke- deit és szemében rögtöni láz tüze lobbant fel:

— Ő az, Ő, hideg daczával, a ki meg- ői, kiáltott kétségbeesett izgalommal. Az ő gyűlölete nagyon is nehéz teher nekem . . . Össze kellett, hogy törjön alatta a szívem . . . Oh, az irgalmasság nevében, ha eljön- ne! Ha csak láthatnám! Hogy beszéljen ve- lem? Ezt nem is kívánom. Ha szíve nem tolmácsol neki semmit, a mit mondhatna, ám ne szóljon . . . Ha nem tetszene e szobába lépni, azt se kellene n-ki tennie . . . Csak elmenne ezen az utcán. ez ab- lak előtt mint egy idegen . . . Csak láthat- nám, ez már maga fél megválás volna szá- momra.

Kimerültem hanyatlott vissza párnára — halotti sápadtság önté el arczát nővére s férje karjai közt fájdalmasan bőrgöve kap- kodt levegő után. Csak néhány percz mulva ébredt fel újra és elhervadt arczát nővére vi- ruló arcához simulva halkán susogta:

— Bocás meg drágám . . . bánatot sze- reztem nekéd. Látod, nekem ez a végzetem, hogy azokat szomorítsam, a kiket szeretek Pedig nem ros a szívem.

Ezen egy angyal szelidségével lehelt szavakra Haraszti tédre hulott s kezeivel végig simítva a beteg izó homlokát, így ki- állott:

— Oh te drága mártírom, mennyit szen- vedsz a nélkül, hogy panaszkodnál s most mégis annyira mégsz, hogy magadat vádolod. Ha van vétke, ah, ugy az csak én vagyok egyedül! En, a ki az enyémhez lénczoltam élteted, hogy szétro aboljam azt.

— Nem! Hogy megszépsézt és dicsővé tegyed . . .

Dicsőség! Szépség! Hova lettek ezek . . . Ah, hogy nem tudott elragadni a halál . . . Ha meghaltam volna, az atyád meg

bocsátott volna nekéd, mert nem téged akar- suttani haragjával, hanem engemet, egyedül engemet . . . Tudja, hogy szenvedélyed szét- tépi szívemet — azért olyan engesztelhet- len . . . Oh édes, drága nőm! Odaadnám az életemet, ha egy percnyi örömet szerezhet- nek számodra, . . . Ha kívánsz valamit, szólj, boldog leszek, ha teljesíthetem!

Maud egy pillanatig halgatott, mintha váásának súlyát vizsgálná, azután oly hal- kan, hogy férje inkább kitalálta, mint hal- lotta szavait, azt mondá:

— Mielőtt meghalok, szeretném látni az atyámat

Haraszti eisápadt. Eletét ajánlotta fel Maudnak. És most ugy tetszett neki, mintha neje többet kívánt volna tőle az életénél. De nem habozott és szilárd hangon vi- szonzá:

— Legyen. Bármily áron viszem is ke- resztül, viszont fogod őt látni.

Oh Rikárd, Susogá Maud, milyen jó vagy és mennyire szeretlek!

Rikárd összeszedte erejét, mosolygott s aztán sógorbőjéhez fordulva így szólt:

— Kedves Daisy, későre jár a önök vissza kell mennie a márkához. Ne hallg- son el előtte semmit abból, a mit ma itt át- ált és kérdezz meg, lehetne: szerencsém el- fogadtatni általa. Bármilyen kínos reá és fá- dalmas reám egy ilyen találkozás, remélem, nem fogja azt tőlem megtagadni.

— Kívánsága szerint fog történni, vi- szonzá a leányka.

Daisy még egyszer átölelte nővérét és Rikárdtól kísérvé elhagyta a hotelt.

(Folyt. köv.)

felemelni. (Erre vonatkozólag Kiss Albert megjegyezte, hogy a kollégiumnak egy-egy gymn. tanuló az épület és felszerelés költségeit nem számítva évente 50 frtjába kerül.) A rossz tanulókkal szemben a leguagyobb szigorú ajánlja kifejtetni. Ugyanezt sürgette gr. Ráday Gedeon és csatlakozott Kiss Albert indítványához. Hasonló szellemben szólottak: Szűcs István, Lukács Odön, Széll Kálmán és Szeremley József.

Mire az indítvány egyhangulag elfogadtatott, egyszersmind a gazd. tanács utasította, hogy a határozathoz képest alkítsa át a költségvetés ide vonatkozó tételét. Az új parallel osztályok felállítását sürgető minisztérium egyszerűen értesítve lesz, hogy az egyh. kerület három parallel osztályt a következő iskolai évben is fenntart s arról pedig gondoskodva lesz, hogy az egyes osztályokban a tanulók száma a törvényes számon túl ne szaporodjék.

(Vége köv.)

A gasteini találkozó tegnap ért véget, jelentősége hatása még sokáig foglalkoztatja majd a politikai világot.

A két uralkodó közötti találkozás épp oly ünneppélyes, mint szívélyes volt s ez kiterjeszkedett miniszterekre is.

Királyunk Bismarck hercegei igen hosszas látogatást tett, s egyáltalában a találkozó minden jelensége a legteljeseb egyetértés s meg egyezés mellett tanuskodott.

Nyilvánvaló, hogy az egyetértés nem vonatkozhatott csak egyes konkrét eseményekre, hanem általában az egész politikai helyzetre.

Oroszország abban mindenesetre kiválóbb helyet foglal el.

Giers már is siet Berlinbe s nagyon valószínű, hogy legközelebb neki lesz találkozója Bismarckkal.

E találkozásokról általában a béke fenn tartását remélik; — állítják, hogy a két hatalom között Gasteinban újabb irásbeli meg egyezés jött létre, melyhez utólag Oroszország is csatlakozik.

Napi hírek.

— A holnapi közgyűléshez pöttárgy jegyzék. A folyó 1886. augusztus 12-én Csütörtökön tartandó rendkívüli közgyűlésre kitűzött tárgyakhoz: Indítvány az országgyűléshez és a magyar kormány elnökéhez a Janszki ügyben intézendő felirat tárgyában. Debreczen, 1886. Augusztus 11. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester.

— Nyilatkozat. A Weir Dániel által ellenem tegnap kihozott „Tudomásul” című röpirat miatt a sajtó pórt megindítottam. Debreczen 1886. augusztus 11-én Dr. Kardos Samu ügyvéd.

— A pécsi országos dalünnep. Mig az előbbi ünnepélyeken legfőbb 800 dalról jött össze, az idén a pécsi ünnepély öszeladásán 1300 énekes fog közreműködni, a mihez még 60 tagu zenekar is járul. Hubay József orsz. karnagy már 5 nap óta Pécsen idozik és naponként tart próbákat az ottani városi zenekarral. Leghatóságosabb számoknak ingerkeznek a Zichy Géza gróf Szerenadjja, Erkel houvéd takarodója, Szen Imay Elemér Magyar dalai és a Huber Karoly-féle Rikóci-induló. Az 1300 énekesen kívül még vagy 1000 vendég van Pécsen elszállásolva, úgy, hogy a városban már alig találni szállást. A külön az alkalomra épített dalosarnok jó akusztikával bír.

— A mi dalárdánk a tegnap esti vonattal utazott el Budapest ker-sztül a pécsi országos dalversenyre. A működő és partoló tagok esti 8 óratól fogva gyorsan gyülekeztek a Tisza ház udvarán, melynek sapuja előtt nagy közönség aldozgat. A menet fél kilenczkor indult meg. Előül halad a Ráday Károly zenekara a lelkesítő Rákóczy indulót huzva. — A zenésztársulat Pécsre is ekiséri a dalárdát s bizonyára megfogják nyerni a Pécsiek tetszését is. Az egyleti nehéz fehér selyem zászlót, mely annyiszor tért már vissza a dícsőség koszorújával, Tordai Gábor emelte s utána haladtak szép rendben a dalárda működő és partoló tagjai, pörge kalapjaikon lobogó piros pántlikával, mellükön díszes lantjelvényekkel. Előkön ment Lengyel Imre tiszteletbeli elnök és Márk Eudre elnök kik már annyi érdemet szereztek az egylet felvirágoztatásáért. A menet mire az indóházhoz ért több száz főre szaporodott úgy hogy városi termek és folyosók alig voltak képesek a nagy közönséget befogadni, mely szívélyes „Isten hozza”-ot kívánt kiáltani az indulók után. A mint a vonat megindult felzúgott a harsány éljen, a Rác társulata rázendítette a Rákóczyt; a nők kendőiket lobogtatták, a férfiak kalapjaikkal integettek a távozók után, kiknek száma nyolczvanra megy, s köztük van piros pántlikás kalappal Kerekes Sámuel marosvásárhelyi tanár is, a dalárda tiszteletbeli tagja. Segítse Isten őket fényes győzelemre! Az ő diadalok legyen a leguagyobb, hogy dícsőséggel térhessenek vissza az ő szeretett Debreczenükbe.

— A trónörökös-pár — mint a „Bud. Corr.” értesül — szeptember végén hosszabb időre Görgey Szt. Lőrén megy medvevadászatra, mely az idén eredményesnek ígérkezik. Atutaztában a trónörökös-pár Budapestben is fog egy két napig tartózkodni, hogy az alkalommal többek közt a történelmi kiállítást is megtekintesse. — Azon különböző hírek, melyek Rudolf trónörökösnek Oroszországba, vagy Triest és Malbergheftba szándékolat állítólagos utazásáról szólnak, — ugyancsak a „Bud. Corr.” érteitése szerint — minden alap nélkülöznek.

— A debreczeni szabadelvű párt által f. hó 22-én tartandó nyári tanzvizgalmra a meghívók már szétküldöttvén, felkérjük azon urakat és urnókat kik netán tévedésből nem kaptak volna, hogy ebbeli ígé nyekkel Márk Eudre ügyvéd urhoz (Főpiacz Vecsey ház) forduljanak, kinek irodájában a meghívók szives készséggel kiadatul fognak. Debr. 1886. aug. 10. A rendező bizottság.

— A történelmi kiállítás megnyitását sem a király, sem a trónörökös, sem a főherczegek nem lehetnek jelen, mert épen ekkor a hadgyakorlatok kívánják jelenlétüket. Ennek fogva a kiállítást — mint „H-k” vasárnap délelben a király nevében Tisza Kálmán miniszterelnök fogja megnyitni. A fővárosnak és a magyar történelmi társulatnak szeptember elején tartandó diszülésé azonban — s nevezett érteitő szerint — a király is jelen lesz s e miatt — a várható nagymérvű látogatottságra való tekintetből — az ülést, nem mint tervezve volt, az akadémiában, hanem a Vigadó nagytermében fogja megtartani. — A kiállításra vonatkozó díszes palotákat ma függesztették ki a fővárosban s egyuttal a vidéki nagyobb városokba és külföldre is több példányt elküldöttek. A cimerekkel és hadi jelvényekkel díszített, többszintű hirdető, a kiállítást és az ennek tartalma alatt rendezendő ünnepeket következőleg ismerteti: Buda várt 1686. évben történt vissza foglalásának 200-ik évfordulója alkalmából, történelmi kiállítás a város ligetben az országos kiállítás volt műcsarnokában. Megnyitása: 1886. augusztus 15-én, bezárása okt. 31-én. Felülvizsgálta: az ostromló és a védő csapatok, táborozása, egyes erodítványai és védelmi műtárgyak lató és térképei. A fáborszást ostromot, védelmet, csatározásokat, kirohadásokat s magát a bevétel feltüntetett festmények, rézmetszetek, kézirajzok s gobeliék. Az akkori eredményre vonatkozólag bármiképp befolyt kiváló katonai, egyházi és politikai egyének arczképei. A védelem, ostrom és bevételről részt vett katonák akkori egyenruházata, fegyverzet s felszerelése. A hadi zászlókból fennmaradt tárgyak, mint hadi jelvények, sátrak, zászók, nyergek, fegyverek, ékszerék. Emléktárgyak, emlékermek pénzék. Az akkori idobó származó okmányok, kéziratok, ide vonatkozó későbbi festmények, képek nyomtatványok stb. Ünneppélyességek: 1886. augusztus 16-án történelmi kiállítás megnyitása, Szeptember 1-én a főváros és a magyar történelmi társulat diszülése; szept. 2-án a budavári helyőrségi templomban fényes isteni tisztelet, ezután az emléktáblának ünneppélyes leleplezése a kapcsolatos emlékbeszéd-ekkel, délután 5 órakor diszebed alirás utján.

Szeptember 1—8 napjai közt diszelőadások a fővárosi színházakban; népünnep. Október 31-én a történelmi kiállítás bezárása. — A kiállítás tartalma alatt augusztus-október hónapokban a vasutakon és gőzhajókon mérsékelt áru utazási jegyeket adnak ki. Belépti jegyek ára: a megnyitás napjára 1 frt. A megnyitás napját követő két napra, valamint a kiállítás egész tartalma alatt minden pénteki napra (Szent István napja kivételével) 50 kr. A többi hétköznapokon valamint ünnepek és vasárnapokon 20 kr. 12 éven aluli gyermekek számára felnöttek kíséretében és testületig megjelenő tanulóknak, valamint egyenruhában megjelenő katonák számára 10 kr.

— Tanítóválasztás. Az ágost. hitv. ev. egyh. aug. 8-án tanítóknak megválasztotta: Kubacska István volt nyiregházai segéd-tanítót és Holchammer István leányi segéd-tanítót.

— Eljegyzés. Kiss Mór helybeli illetőségű ifjú az első magyar általános biztosító társaság temesvári főügyvezetőjének egyik elsőrendű tisztviselője eljegyezte özv. May Gusztávné volt aradi főügynök özvegyének kedves lányát Bertá kisasszonyt. Boldogságot kívánunk a szép ifrigyre.

— Esküvő. Zong János, a helybeli ref. egyház jeles ifjú tanítója tegnap tartotta egybekelési ünnepélyét Kálmán Erzsike kisasszony, Kálmán Lőrincz volt ref. lelkész özvegyének leányával. Nyoszolyó leányok voltak Kálmán Mariska, Peleskőy Róza, Bereczky Erzsike, és Kovács Bertá kisasszonyok, vőfélyek Bieber József, Kolbenheyer Kálmán, Benede János, és Balogh Lajos urak. Az esketési szertartást nt. K. Tóth Kálmán ur végezte töle megszo- kott szép beszéd kíséretében. Esküvő után barátságos lakoma s utána táncz következett, mely a Magyar testvérek zamatos muzsikája mellett reggelig eltartott. Boldogságot kívánunk az új párnak.

— Diszebed. Debreczen város löte nyésztésének emelésére rendezendő állami díj kiosztás alkalmából diszebed fog rendeztetni f. hó 15-én délután 1/2 1 órakor a nagyerdei vigadóban. A jegy ára 1 frt 60 krajczar. Jegyeket lehet váltani Vilmos Lajos vendég-lős urnái.

— A debreczeniek erdélyi kirándulása folytatá a brassói iparkiallítás iránt nálunk nagy az érdeklődés. A brassói iparkiallítás, melynek előkészületeiről irtunk, tegnapelőtt nyílt meg. Mint írják, elég gazdag s csinosan van rendezve; hű képét adja a város iparviszonyainak. Összesen háromszáz kiállító van. A közönség élénk érdeklődést tanusított a kiállítás iránt, a megnyitásra sokan jelentek meg s a kiállított tárgyaknak azután is egész nap sok nézőjök volt. Egyes kiválóbb tárgyak előtt gyakran szölkak a meglepetés hangján; mondogatták, hogy egyes iparüzemekért igazán bün máshova fordulni, mikor otthon is meg lehet kapni. S ha ezt sokan befogják látni, az erdélyi iparosok bajai hamar megszűnnének, a panasza elmúlhatna. Felemlítjük még, hogy a m. k. államvasutak igazgatósága a kiállítás látogatói számára a szolnok-n. várad-tóvisi, a szolnok-arad-brassói, a nyiregháza-p. ladányi és a szeged n. várad vonalokon, valamint ezek mellékvonalain 50 százalékkal mérsékelt, 10 napig érvényes menettéri jegyeket engedélyezett. A kiállítás szeptember 5-ig fog tartani.

— Helyreigazítás. Lapunk tegnapi számában az „Egyházközségi közgyűlés”-ről írott tudósításunkban az első hasab első ki- kezdésében „minden tag arczáról leolvasható volt a kellemetlen óvás” helyett „minden tag arczáról leolvasható volt a kellemetlen érzés” olvasandó. A második hasab 2-ik ki- kezdésében pedig ezen tétel helyett „az 1888 díkat meg- választotta” ez olvasandó „mely az 1883 díkat megválasztotta.”

— Tiszakálmánfalva. Az a dunai csán gőtelepítvények közal határozottan első helyen áll Tiszakálmánfalva. Csak rövid idővel eze- lött járt itt Möriz Vince pénzügyminiszteri tanácsos, a ki meglepetve szömlélte a kis mintaközség egyenes szabályos utcáit, szép esinos lahbázit és különösen a szép község- házát, melylyel az alig egy esztendő község mintaul szolgálhatna egész Magyarországnak. A min. tanácsos különben örvendetes híreket vitt a derék csángóknak, a mennyiben tudatta velük, hogy a kormány egy egész évi kama- t 25000 frt elegendett a telepesekek; to- vábbá a föld vételárának torlesztését, nem mint eddig megállapítva volt 10 évi, de 20 évi annuitásokban törleszthetik le! Végül a hátralevő kamatok felét a tőkéhez rendelt csatoltatni. A nép hálás örömmel fogadta a kormány kedvezményeit s most már biztos reménnyel néznek a jövő elé.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.

Az elégtétel.

A késő délutáni órákban a követ- kező táviratot kaptuk:

BUDAPEST aug. 11. A király ő felsége Tisza Kálmán kormányelnökhez kéziratot intézett, melyben sajnálatának ad kifejezést, hogy némely az utóbbi időben tett katonai személyzeti változás oly félremagyarázásokra adott alkalmat, melyek a közvélemény nyugtalanítására a polgári lakosság és a hadsereg közt eddig fennállott jó viszony meg- zavarására vezethetnének, holott az említett katonai változásoknál bármely tör- vényes vagy alkotmányos jog sértése nélkül csak is katonai szolgálatok voltak mérvadók. Minélfogva az abból tévesen vont következtetések magoktól elenyész- nek. A közös hadsereg szelleme nem más, mint a legfőbb haduré, a mi ke- zességet nyújt, hogy a hadsereg hiven teljesítend kötelességét, mely nem csak a monarchiának kifelé való védelmét, — hanem a belső rend, a fönálló törvények és alkotmányos intézme- nyek oltalmát is magában foglalja. Ő felsége hiszi, hogy a kérdéses izga- lom, a loyális józan népnél pártatlan megfontolás után csakhamar elenyészik.

Végül bizalmát fejezi ki a kormány- elnök hazafiságában, kinek nézetével a fennforgó ügyben egyetért, az ügyre különös figyelmet fordítand, s ott, hol szükséges, ha törvényellenes izgatások fordulnanak elő, a törvény egész szí- gorát alkalmazandja.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Farbiger, schwar und weissei dener Atlas 75 kr. per Meter bis fl. 10.65 (in je 18 verschiedenen Qualitäten) versen- det in einzelnen Roben und Stücken zoll- frei in: Haus des Seidenfabrik Depot G. Henneberg. (k. u. k. Hofliefer.) in Zürich Muster ungeteud. Briefe kosten 10 kr. Porto.

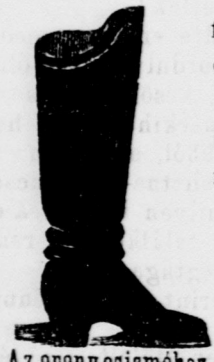
Kiadó cséplőgép.

Egy 8 lóerejű és egy 10 ló- erejű cséplőgép használatra kiadó.

Ertekezhetni Kellner Dávidnal Széchényi utca saját házában.

Időleges tudósítás!

A nyári idény vége felé járván a még raktáron lévő női, férfi és gyermek cipő árukat tetemesen leszállított áruk

Az aranyeszimához

felszámítása mellett boesátom áruba, mivel olvem ellen van árukat, egyik idényről a másikra megtartan.

A mit azon kéressel hozok a nagyérdemű közönség tudomására, hogy az eddig irányomban taucsiott szives pártfogását részemre továbbra is fentartani sziveskedjék.

kiváló tisztelettel

FALK OTTO

Debreczenben, főpiacz a városháza épületében.

Debreczen, 1886. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr”

lövészeti idény bekövetkeztével van szerencsém dusan felszerelt raktáramat a n. é. vadász urak figyelmébe ajánlani.

Jutányos arban pontos kiszolgalat mellett, kaphatták nálam mindenemű serétek és golyók.

Lefauchaux és Lancaster hüvelyek

Flober töltények és mindenemű fegyverdugacsok lökupak

Revolver, Lefauchaux és Central töltények.

Villám hüvely (Blitz Patron.)

Végül ajánlom kittedő vadász gyufáimat.

Mendelovits Lajos

m. kir. löporárudája, Főpiacz a városháza szemben.

könyvtárájában Széchényi-utca, SIMON-ház.

Szerkesztőség

Széchényi-utca SIMON-ház

kereskedés

HIRDE

előfizetési pénzek és

valamint a lap

minden közzel em

Bérmennyel level

fogad

XIII. év

A kir

A király

tot intézte Tisz

Kedves T

hogy némely a

uai személyzeti

gyarazatára a

a közvéleménya

vezetésére, vala

hadsereg közt

ban ezideig tea

latra méit me

Ez pedig

hogy az emlit

bármely törvé

sértése nélkül,

tekinetek volt

abból tévesen

elenyésznek;

egyestén

kedvezőtlen bi

A monar

foglaló közös

nem is szabad

főbb haduré;

seget nyujt az

tul sem uralha

zó törekvés a k

kötelessége a

archiának kife

den politikai p

s ennek folyta

mányos intézm

gában.

Csak szá

tiszta indokok

a hadsereg, m

denkor hiven

telességét, —

szág törvényei

tétbe helyezte

Ambár e

téyállásnak p

megfontolása

loyális és józa

nyugtatóbb h

mégis lehet-ég

tok hosszabb t

gesabb körökr

seredés ápolta

nyekre vezetb

Teljes bi

nusított hazaf

Altalam ismer

gyok gyöződve

ezt ezennel k

fogja fordítani

hogy ott a ho

leg felvilágos

törvényellenes

gyanusítások

törvény egész

Kolt Is

hó 7-én.

FER